

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 25

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka: 511-72/2017

Ljubljana, 9. oktobra 2017

EVA:

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE
SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA:

**Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na podnebni konferenci
Organizacije združenih narodov v Bonnu, 6.-17. november 2017**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14)) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznaniła z Izhodišči za udeležbo delegacije Republike Slovenije na podnebni konferenci Organizacije združenih narodov, ki bo potekala od 6.-17. novembra 2017 v Bonnu.
2. Vlada imenuje delegacijo v naslednji sestavi:
 - ga. Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor
 - g. Uroš Vajgl, namestnik generalne direktorice za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor
 - mag. Zoran Kus, sektor za okolje in podnebne spremembe, Ministrstvo za okolje in prostor
 - mag. Aleš T. Rovšnik, sektor za nove izzive in grožnje, Ministrstvo za zunanje zadeve
 - ga. Janja Pevec-Živkovič, ataše, Stalno predstavništvo Slovenije pri EU

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za okolje in prostor RS
- Ministrstvo za zunanje zadeve RS
- Ministrstvo za finance RS
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- g. Uroš Vajgl, namestnik generalne direktorice za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor
- ga. Zorana Komar, vodja oddelka za podnebne spremembe, Ministrstvo za okolje in prostor
- mag. Zoran Kus, sekretar, Ministrstvo za okolje in prostor,

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- ga. Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor
- ga. Lidija Stebernak, državna sekretarka, Ministrstvo za okolje in prostor
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor
- g. Uroš Vajgl, namestnik generalne direktorice za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor
- ga. Zorana Komar, vodja oddelka za podnebne spremembe, Ministrstvo za okolje in prostor
- mag. Zoran Kus, sekretar, Ministrstvo za okolje in prostor

5. Kratek povzetek gradiva: /

Od 6. do 17. novembra 2017 bo v Bonnu potekala redna letna podnebna konferenca Organizacije združenih narodov (COP 23), ki se je bodo udeležile pogodbenice Okvirne konvencije OZN o podnebnih spremembah (UNFCCC).

Temeljni namen konference je nadaljevanje intenzivnih priprav za uspešen začetek izvajanja Pariškega podnebnega sporazuma po letu 2020. Poudarek bo na pripravi knjige navodil in pravil (t.i. Rulebook) za uspešno izvajanje določb in zavez sporazuma, ki vključujejo široko paleto nalog na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, prilagajanja na podnebne spremembe, preglednosti, spremljanja in poročanja, financiranja nalog; ter pomoči državam v razvoju, ki zajema finančno podporo, krepitev usposobljenosti in prenosa ustreznih tehnologij iz razvitih držav v države v razvoju, predvsem v podnebno najbolj ranljive države. Pogajanja za pripravo knjige navodil in pravil se bodo nadaljevala na zasedanju delovnih teles konvencije v maju 2018, s ciljem dokončnega sprejetja na naslednji podnebni konferenci OZN, decembra 2018 na Poljskem (COP 24).

EU in države članice, vključno s Slovenijo so na Svetu ministrov za okolje, 13.10.2017, soglasno sprejele Sklepe Sveta za pripravo na COP23. Slovenija meni, da Sklepi zajemajo vsa temeljna stališča, sporočila in aktivnostmi EU in držav članic v pripravah na začetek izvajanja Pariškega sporazuma po letu 2020. Sklepi predstavljajo pro-aktivno stališče EU in držav članic za nastop in pogajanja na podnebni konferenci, ki bo poleg tega dokumenta zajemalo še številne druge dokumente s stališči do posameznih tehničnih vprašanj in vsebin, ki bodo na dnevnem redu konference.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja	NE

	– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih				

proračunov,

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Stroške udeležbe slovenske delegacije na zasedanju komisije pokriva vsak organ za svoj del delegacije.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
---	----

Predlog gradiva ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Irena MAJCEN
Ministrica

PRILOGA:

Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na podnebni konferenci Organizacije združenih narodov v Bonnu, 6.–17. november 2017

Od 6. do 17. novembra 2017 bo v Bonnu potekala redna letna podnebna konferenca Organizacije združenih narodov (COP 23), ki se je bodo udeležile pogodbenice Okvirne konvencije OZN o podnebnih spremembah (UNFCCC).

Temeljni namen konference je nadaljevanje intenzivnih priprav za uspešen začetek izvajanja Pariškega podnebnega sporazuma po letu 2020. Poudarek bo na pripravi knjige navodil in pravil (t.i. Rulebook) za uspešno izvajanje določb in zavez sporazuma, ki vključujejo široko paleto nalog na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, prilagajanja na podnebne spremembe, preglednosti, spremljanja in poročanja, financiranja nalog; ter pomoči državam v razvoju, ki zajema finančno podporo, krepitev usposobljenosti in prenosa ustreznih tehnologij iz razvitih držav v države v razvoju, predvsem v podnebno najbolj ranljive države. Pogajanja za pripravo knjige navodil in pravil se bo nadaljevala na zasedanju delovnih teles konvencije v maju 2018, s ciljem dokončnega sprejetja na naslednji podnebni konferenci OZN, decembra 2018 na Poljskem (COP 24).

Izvršna sekretarka konvencije, ga. Patricia Espinosa pošilja konferenci naslednje sporočilo: »Podnebna konferenca v Bonnu je naslednji korak vseh vlad sveta za uresničitev Pariškega sporazuma in prispeva k prehodu v trajnosten, podnebno odporen in varen razvoj. Pariški sporazum je pričel veljati v letu 2016, zato se je realizacija zavez že začela. Podnebna konferenca v Bonnu mora prispevati k jasnosti zavez sporazuma, k njegovi operativnosti, in opredelitvi ustrezne pomoči vsem državam za izpolnitev podnebnih ciljev.«

Konference se bodo udeležile vladne delegacije držav pogodbenic konvencije OZN o podnebnih spremembah (trenutno 197), predstavniki nacionalnih parlamentov, organizacij s statusom opazovalcev ter predstavniki zainteresiranih nevladnih organizacij. Konferenci bo prvič predsedovala majhna, podnebno ranljiva otoška država, republika Fidži, zaradi logistike in stroškov pa bo konferenca potekala v Bonnu, kjer je tudi sedež Sekretariata konvencije. Organizator konference v Bonnu pričakuje preko 20.000 udeležencev.

Konferenci bo predsedoval predsednik vlade republike Fidži, g. Frank Bainimarama. Predsednik prejšnje konference COP 22, g. Sallaheddine Mezouar, minister za zunanje zadeve in sodelovanje Maroka bo pravi dan zasedanja, 6.11. predsedovanje predal novemu predsedniku COP 23. Vladno delegacijo Slovenije bo vodila ga. Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor.

Potek podnebne konference

Na konferenci bodo potekala zasedanja naslednjih delovnih teles konvencije:

- 23. zasedanje Konference pogodbenic Okvirne konvencije OZN o podnebnih spremembah (Twenty-third session of the Conference of the Parties, COP 23);
- 13. zasedanje Konference pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Kjotskega protokola (Thirteenth session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Kyoto Protocol, CMP 13);

- Drugi del 1. zasedanja Konference pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma (second part of the first Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Paris Agreement, CMA 1.2).
- 47. zasedanje delovnega telesa za znanstveno in tehnološko svetovanje (Forty-seventh session of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice, SBSTA 47);
- 47. zasedanje delovnega telesa za izvajanje konvencije (Forty-seventh session of the Subsidiary Body for Implementation, SBI 47);
- Četrti del prvega zasedanja začasne delovne skupine za pripravo izvajanja Pariškega sporazuma (Fourth part of the first session of the Ad Hoc Working Group on the Paris Agreement, APA 1.4);

Zasedanja navedenih organov bodo potekala vzporedno v času celotne podnebne konference. Ministrski vrh zasedanja (t.i. high-level segment - HLS) bo potekal 15.11. popoldan in cel dan 16.11.2017, ki se ga praviloma udeležijo ministri, pristojni za podnebne spremembe, ki pa se jim pogosto pridružijo tudi ministri za razvojna, finančna ali druga relevantna vprašanja, vezana na podnebne spremembe, ter drugi visoki vladni predstavniki. Ministri ali visoki predstavniki vlad pogodbenic bodo v okviru HLS podali nacionalne izjave s stališči glede priprav, dokumentov in potrebnih odločitev za uspešen začetek izvajanja Pariškega sporazuma.

Na zasedanju COP 23 bodo najprej izvedene organizacijske vsebine; sledila bodo poročila pomožnih delovnih teles kot sta SBSTA in SBI; predstavljeno bo poročilo Odbora za skladnost; obravnavana bo vsebina Sklada za prilagajanje; pregledane bodo administrativne, finančne in institucionalne vsebine; izveden bo del konference na vrhu – HLS; v zaključku pa sprejeto poročilo konference.

Na zasedanju CPM 13 bodo prav tako najprej izvedene organizacijske vsebine; sledila bodo poročila pomožnih delovnih teles kot sta SBSTA in SBI; obravnavana bo vsebina Sklada za prilagajanje ter vsebina Mednarodnega mehanizma za izgube in škodo po podnebnih spremembah; pregledane bodo finančne zadeve; opravljena bo razprava o krepitvi sposobnosti za izvajanje podnebnih zavez; narejena bo ocena tehničnega procesa za blaženje in adaptacijo podnebnih sprememb; opravljena bo razprava o povezavi med spolom in podnebnimi spremembami; pregledane bodo administrativne, finančne in institucionalne vsebine; izveden bo segment na visoki ravni – HLS; v zaključku pa sprejeto poročilo konference.

Na zasedanju CMA 1.2. bodo v uvodu izvedene organizacijske vsebine, večina zasedanja bo posvečena razpravi o tehničnih vsebinah za izvajanje Pariškega sporazuma, nato bo izveden segmentna visoki ravni – HLS; in v zaključku bo sprejeto poročilo konference v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma.

Na zasedanju SBSTA 47, ki je pomožno delovno telo za znanstveno in tehnološko svetovanje konvencije bodo v uvodu izvedene organizacijske vsebine; sledil bo pregled t.i. delovnega programa iz Nairobija glede vplivov, ranljivosti in adaptacije na podnebne spremembe; podano bo poročilo Odbora za adaptacijo; obravnavana bo vsebina Mednarodnega mehanizma za izgube in škodo po podnebnih spremembah; pregledan bo napredek pri prenosu podnebnih tehnologij v države v razvoju; obravnavane bodo vsebine povezane s kmetijstvom; podane bodo nove vsebine glede raziskav in sistematičnega opazovanja podnebnih sprememb; pregledan bo vpliv izvajanja odzivnih ukrepov; pregledane bodo metodološke vsebine konvencije ter vsebine, vezane na Pariški sporazum; obravnavane bodo vsebine glede lokalnih skupnosti in domorodnih ljudstev v povezavi s podnebnimi spremembami; ter sprejeto zaključno poročilo SBSTA 47.

Na zasedanju SBI 47, ki je pomožno delovno telo za implementacijo konvencije, bodo v uvodu izvedene organizacijske vsebine; sledila bodo poročila pogodbenic aneksa I konvencije (razvite

države sveta) in pogodbenic izven aneksa I (države v razvoju); pregledane bodo različne vsebine, vezane na Pariški sporazum; obravnavane bodo vsebine glede mehanizmov Kjotskega protokola; podane bodo vsebine, vezane na najmanj razvite države sveta, pregledan bo napredek priprave nacionalnih planov za adaptacijo; obravnavano bo poročilo Odbora za adaptacijo; obravnavana bo vsebina Mednarodnega mehanizma za izgube in škodo po podnebnih spremembah; pregledan bo napredek glede prenosa podnebnih tehnologij v države v razvoju; obravnavane bodo vsebine glede podnebnih financ, glede administrativne usposobljenosti; obravnavana bo vsebina Mednarodnega mehanizma za izgube in škodo po podnebnih spremembah; podane bodo vsebine glede izvajanja ukrepov usposabljanja, osveščenosti javnosti, sodelovanja javnosti in dostopa javnosti do informacij javnega značaja, z namenom povečanja aktivnosti iz Pariškega sporazuma; opravljena bo razprava o povezavi med spolom in podnebnimi spremembami; da bi zasedanje zaključilo s pregledom administrativnih, finančnih in institucionalnih vsebin; ter s sprejetjem zaključnega poročila SBI 47.

Na zasedanju APA 1.4., ki je začasno delovno telo za pripravo izvajanja Pariškega sporazuma, bodo v uvodu izvedene organizacijske vsebine; obravnavana bodo navodila, vezana na blaženje podnebnih sprememb in na prilagajanje podnebnih sprememb v okviru Pariškega sporazuma; pregledani bodo postopki ter navodila glede preglednosti za izvajanje Pariškega sporazuma; obravnavane bodo vsebine, vezane na svetovni pregled za izvajanje Pariškega sporazuma ter na pospešitev implementacije sporazuma; ter sprejeto zaključno poročilo APA.

Na konferenci bodo potekali tudi ključni dogodki v okviru vzporednega procesa Marakeškega partnerstva Globalne podnebne akcije (Marrakech Partnership for Global Climate Action), ki je nadgradnja procesa »Lima-Paris Klic k podnebni akciji« (Lima-Paris Call for Action) iz COP21 v Parizu. Proces, katerega namen je povezovati vse akterje, tako državne kot nedržavne, zasebne in regionalne z namenom pospeševanja izvajanja podnebnih ukrepov ter doseganja ciljev Pariškega sporazuma, se bo na COP23 med drugim usmeril tudi na povezave podnebnih ukrepov s Cilji trajnostnega razvoja (Sustainable Development Goals) ter intenziviranje priprav na pospeševalni dialog (Facilitative Dialogue) v 2018. V času konference bodo potekali tudi številni drugi stranski dogodki, okrogle mize in predavanja; organizirane bodo razstave, stojnice na temo podnebnih sprememb, tako v posebnih paviljonih konference kot po celem mestu Bonn.

Stališče EU in držav članic za COP 23

Ministri za okolje in podnebne spremembe držav članic EU so na zasedanju Sveta za okolje, 13.10.2017, sprejeli sklepe za pripravo na podnebno konferenco OZN v Bonnu (»Pariški sporazum in priprave na konferenco konvencije OZN o podnebnih spremembah v Bonnu, 6.-17.11.2017«). Ti sklepi predstavljajo okvirno stališče EU in držav članic za nastop in pogajanja na podnebni konferenci, ki poleg krovnega dokumenta s sklepi zajema še številne tehnične dokumente s stališči do posameznih vprašanj in vsebin, ki so na dnevnem redu podnebne konference.

Sklepi v uvodnem delu ponovno predstavijo temeljne zaveze Pariškega sporazuma in odločenost mednarodne skupnosti v soočanju z problemom podnebnih sprememb, kar Evropska unija in države članice v celoti podpiramo. Podčrtan je hiter začetek veljave sporazuma, ki je bila dosežen 4.11.2016. Slovenija je sporazum ratificirala novembra 2016, po predložitvi listine o ratifikaciji na OZN pa je za Slovenijo pričel veljati 15.1.2017. Trenutno (na dan 5.10.2017) je sporazum ratificiralo že 166 pogodbenic konvencije od skupno 195 držav podpisnic sporazuma.

V nadaljevanju sklepi podčrtajo veliko skrb ob naraščajoči frekvenci ekstremnih vremenskih dogodkov in pojavov, tako vročinskih valov s sušami na eni, kot rušilnih viharjev s katastrofalnimi poplavamami in drugimi posledicami na drugi strani, ki so letos ponovno presegli

rekorde iz preteklih let, zahtevali so številne smrtne žrtve, razselitev prebivalstva, uničujočo škodo domovom, naravi, ekosistemom in infrastrukturi, kar zahteva milijarde evrov za odpravljanje škode in posledic. Po napovedih strokovnjakov se bodo ekstremni vremenski dogodki še stopnjevali, povprečne svetovne temperature bodo še naraščale. Zato je potrebno narediti vse, da omogočimo globalni odgovor na nevarnost podnebnih sprememb in učinkovito izvajanje Pariškega sporazuma, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja, človekovih pravic, enakopravnosti spolov ter drugih univerzalnih načel in sporazumov.

Sklepi jasno poudarjajo, da je za učinkovito, globalno izvajanje sporazuma nujno potrebno sodelovanje in prispevek vseh držav sveta, saj gre za enega temeljnih svetovnih problemov. EU in države članice ponovno izjavljajo, da bodo v celoti izpolnjevale vse določbe sporazuma in spremljajočih sklepov konference pogodbenic konvencije ter ponovno potrjujejo junijske sklepe Sveta EU za zunanje zadeve ter Evropskega sveta. Pri tem je EU pripravljena nadaljevati svoje svetovne aktivnosti skupaj z vsemi državami in deležniki na vseh ravneh, ki so zavezani ciljem sporazuma. Za ta namen EU ponovno poziva vse preostale države, da v najkrajšem možnem času zaključijo postopek ratifikacije Pariškega sporazuma.

V nadaljevanju sklepi navajajo krepitev aktivnosti za implementacijo sporazuma. Za ta namen EU in države članice ponavljajo zavezo za pripravo in pravočasno sprejetje vseh ukrepov, vključno s potrebno zakonodajo in drugimi dokumenti t.i. podnebno-energetskega svežnja do leta 2030, s katerim bomo izvedli zaveze sporazuma za prvo 10-letno obdobje, to je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za najmanj 40% do leta 2030 glede na raven iz leta 1990; ter druge vzporedne ukrepe iz tega svežnja. Hkrati pa EU poziva druge pogodbenice, da pravočasno pripravijo svoje nacionalne zaveze oz. prispevke (t.i. NDC-je) za implementacijo sporazuma. Poudarjen je tudi pomen in podpora prispevku Globalne podnebne akcije ter sodelovanju in koalicijam civilne družbe, zasebnega sektorja, regij in nevladnih organizacij za doseganje ciljev Pariškega sporazuma.

Sklepi v tem delu poudarjajo velik pomen in vlogo Medvladnega odbora za podnebne spremembe (t.i. IPCC), ki je znanstveno telo konvencije. IPCC bo namreč do leta 2018, oz. do zasedanja COP24 pripravil študijo (oz. posebno poročilo) o nujnosti krepitve svetovnih podnebnih aktivnosti za doseganje cilja omejitve porasta povprečne svetovne temperature na 1,5°C, ki naj bi bil eden temeljnih dokumentov za pospeševalni dialog pogodbenic o stanju izvajanja zavez Pariškega sporazuma in o nadaljnjih aktivnostih na podnebni konferenci OZN leta 2018 (COP24) na Poljskem.

Poudarjen je tudi pomen in pravočasna priprava dolgoročnih razvojnih strategij do leta 2050 za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov s strani vseh pogodbenic, ki so sestaven del zavez Pariškega sporazuma in jih je potrebno pripraviti najkasneje do leta 2020. Za ta namen bo Komisija pripravila strokovne osnove za strategijo na ravni EU, ki jo bodo države članice lahko uporabile pri pripravi svojih nacionalnih dolgoročnih strategij.

Diplomatske aktivnosti na področju podnebnih sprememb bodo sledile predvsem Akcijskemu načrtu podnebne diplomacije, ki so jo v letu 2016 sprejeli zunanji ministri držav članic EU ter sklepom Sveta o podnebni in energetske diplomaciji iz marca 2017, kakor tudi drugim relevantnim sklepom na tem področju.

Sklepi za COP23 bodo vključevali tudi odstavek o podnebnih financah, ki bo povzet iz celovitega, toda ločenega dokumenta Sklepov Sveta za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN), ki jih bodo obravnavali in sprejeli ministri za finance držav članic EU na svojem zasedanju, 10.10.2017. Osnutek teh sklepov ponovno poudarja zavezo EU in držav članic za skupno, svetovno mobilizacijo podnebnih financ v višini 100 milijard USD letno do leta 2020 s strani razvitih držav, ki bodo v skladu z določbami Pariškega sporazuma namenjena za pomoč državam v razvoju za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, za prilagajanje na podnebne

spmembe, za prenos ustreznih tehnologij iz razvitih v države v razvoju, ter za administrativno pomoč državam v razvoju, tako za pripravo ustreznih dokumentov in zakonodaje, kot za izvajanje le-te.

V posebnem poglavju so zaokrožene ambicije glede namena in rezultatov COP23. Predsedstvo konference – republika Fidži, ki je med podnebno najbolj ranljivimi otoškimi državami, si odločno prizadeva za uspešno izvedbo konference. Predsedstvo COP23 si želi vključujočo in povsem pregledno konzultacijo in pogajanja za pripravo t.i. knjige pravil in navodil za izvajanje Pariškega sporazuma, ter za pripravo t.i. pospeševalnega dialoga (Facilitative Dialogue - FD), ki bo potekal na COP 24 v Katowicah na Poljskem, in katerega namen je opraviti poglobljen dialog o stanju priprav za uspešen začetek izvajanja Pariškega sporazuma po letu 2020 ter o povečani ambiciji v svetovnem merilu.

Predsedstvo – republika Fidži za ta namen predlaga uporabo koncepta – »talanoa«, ki je tradicionalen izraz v republiki Fidži in na drugih otokih Pacifika ter pomeni proces vključujočega, participativnega in preglednega dialoga. Predsedstvo si bo prizadevalo, da se pospeši delo za pripravo knjige pravil in navodil za uspešno izvajanje Pariškega sporazuma, za kar je potrebno tudi spodbuditi Medvladni panel za podnebne spremembe - IPCC za pravočasno pripravo pomembne študije o 1,5 °C, ki mora biti na voljo dovolj zgodaj pred COP 24, da jo lahko pogodbenice preučijo in skupaj z drugimi pomembnimi dokumenti in strokovnimi podlagami uporabijo za razpravo in odločitve ter sklepe na COP 24 v decembru 2018. V ta okvir sodijo tudi aktivnosti Partnerstva za svetovno podnebno akcijo (Partnership for Global Climate Action), ki so bile načrtane na COP22 v Marakešu, in ki se nadaljujejo tudi na COP23 v Bonnu, v okviru posebnega dogodka v času ministrskega vrha (t.i. Global Climate Action Champions High-Level Event COP23).

Sklepi Sveta se zaključijo z navedbo ostalih, vzporednih procesov na področju podnebnih sprememb, predvsem z referenco o aktivnosti Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO) in Mednarodne organizacije za pomorstvo (IMO) ter njunih pogajanj in prizadevanj za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalskega in pomorskega prometa v okviru ciljev Pariškega sporazuma.

Stališče Slovenije

EU in države članice, vključno s Slovenijo so na Svetu ministrov za okolje, 13.10.2017, soglasno sprejele Sklepe Sveta za pripravo na podnebno konferenco Organizacije združenih narodov, ki bo potekala od 6.-17.11.2017 v Bonnu. Slovenija meni, da Sklepi zajemajo vsa temeljna stališča, sporočila in aktivnostmi EU in držav članic v pripravah na začetek izvajanja Pariškega sporazuma po letu 2020. Sklepi predstavljajo pro-aktivno stališče za nastop in pogajanja na podnebni konferenci, ki bo poleg tega dokumenta zajemalo še številne druge dokumente s stališči do posameznih tehničnih vprašanj in vsebin, ki bodo na dnevnem redu konference.

Sklepi podčrtajo veliko skrb ob naraščajoči frekvenci ekstremnih vremenskih dogodkov in pojavov, tako vročinskih valov s sušami na eni, kot rušilnih viharjev s katastrofalnimi poplavi in drugimi posledicami na drugi strani, ki se bodo po napovedih strokovnjakov še stopnjevale, zato je potrebno narediti vse, kar je v naši skupni moči, da čim prej pripravimo vse potrebne ukrepe za soočanje s podnebnimi spremembami in učinkovito izvajanje Pariškega sporazuma, kakor tudi vseh drugih sporazumov in ukrepov na tem področju. Sklepi jasno poudarjajo, da je za učinkovito, svetovno izvajanje sporazuma nujno potrebno sodelovanje in prispevek vseh držav sveta, saj gre za enega temeljnih svetovnih problemov. Pri tem bo pomembno vlogo odigrala tudi podnebna diplomacija, tako na ravni EU kot na ravni posameznih držav članic. Zato je prav, da smo v Sklepih EU in vse države članice ponovno potrdile zavezo za celovito izpolnjevanje vseh določb Pariškega sporazuma, spremljajočih

sklepov konference pogodbenic konvencije in drugih aktivnostih, ki smo si jih na ravni EU in držav članic zastavili.

Slovenija pozdravlja aktivno vlogo in ambicijo republike Fidži, ki predseduje COP23, in ki za uspešna pogajanja predlaga uporabo t.i. koncepta – »talanoa«, ki je tradicionalen izraz v republiki Fidži in na drugih otokih Pacifika ter pomeni proces vključujočega, participativnega in preglednega dialoga. Slovenija si bo skupaj z drugimi državami članicami EU in z vsemi pogodbenicami konvencije prizadevala za uspešno podnebno konferenco v Bonnu, za pripravo vseh potrebnih dokumentov in odločitev, ki naj bi jih dokončno sprejeli na COP24, konec leta 2018 za učinkovit začetek izvajanja Pariškega sporazuma po letu 2020.

Časovnica (nadaljnje dejavnosti po sprejetju Pariškega podnebnega sporazuma v letu 2015):

- 2015, soglasno sprejetje Pariškega sporazuma na podnebni konferenci OZN, 12.12.2015 v Parizu;
- 2016: slovesen podpis Pariškega sporazuma na sedežu ZN v New Yorku (22.4.2016), v imenu Slovenije ga je podpisal PV, dr. Miro Cerar;
- 2016: pospešitev aktivnosti za dokončno ratifikacijo in uveljavitev sporazuma že do podnebne konference v Marakešu, novembra 2016; Slovenija je sporazum ratificirala novembra 2016 (Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma - v imenu Slovenije, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/16 in 6/17 – popr.) , po predložitvi listine o ratifikaciji na OZN pa je za Slovenijo pričel veljati 15.1.2017. Trenutno (na dan 5.10.2017) je sporazum ratificiralo že 166 pogodbenic konvencije od skupno 195 držav podpisnic sporazuma;
- 2017: na podnebni konferenci v Bonnu v mesecu maju je potekala intenzivna priprava knjige pravil in navodil (t.i. Rulebook), torej vseh potrebnih dokumentov in odločitev za uspešno izvajanje Pariškega sporazuma po letu 2020
- 2017-2018 predvidena ratifikacija pariškega sporazuma s strani še vseh preostalih pogodbenic konvencije
- 2018: na COP24, decembra bo v Katowicach na Poljskem med ostalimi vsebina potekal t.i. pospeševalni ali svetovni dialog za pregled napredka izvajanja Pariškega sporazuma (Facilitative Dialogue - FD), kjer bo ocenjen domet skupnih (agregiranih) naporov za blaženje podnebnih sprememb in doseganje določil Pariškega sporazuma na svetovni ravni in opravljena razprava o potrebnih ukrepih v prihodnje,
- do 2020: predvideno posredovanje dokončnih zavez, t.i. NDC (nacionalno določenih prispevkov) s strani vseh pogodbenic Pariškega sporazuma in priprava ter posredovanje dolgoročnih strategij za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in strategij za prilagajanje na podnebne spremembe; predvidena je izpolnitev zaveze za podnebno financiranje kot pomoč državam v razvoju s strani razvitih držav v okviru mobilizacije 100 milijard USD letno do leta 2020 (leta 2025 je predvideno sprejetje odločitve za povečanje te pomoči);
- 2023: svetoven pregled zavez Pariškega sporazuma in izpolnjevanja le-teh z usmeritvami in odločitvami za naprej;
- 2025: nadgraditev in povečanje ambicije NDC pogodbenic Pariškega sporazuma za obdobje do leta 2030 (predvsem za pogodbenice, ki so svoj prvi NDC pripravile samo do leta 2025)
- 2028: ponoven globalen pregled zavez Pariškega sporazuma in izpolnjevanja le-teh, ki se ponovi vsakih pet let.
- 2030: ponovna nadgraditev in povečanje ambicije NDC pogodbenic Pariškega sporazuma za obdobje do leta 2035 ali 2040, ki se ponovi vsakih pet let

Sestava delegacije Slovenije s poverilnicami za udeležbo:

- *ga. Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor*
- *g. Uroš Vajgl, namestnik generalne direktorice za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor*
- *mag. Zoran Kus, sektor za okolje in podnebne spremembe, Ministrstvo za okolje in prostor*
- *mag. Aleš T. Rovšnik, sektor za nove izzive in grožnje, Ministrstvo za zunanje zadeve*
- *ga. Janja Pevec-Živkovič, ataše, Stalno predstavništvo Slovenije pri EU*

Večina članov delegacije se bo konference udeležila za nekaj dni, celotne konference pa se bo udeležil samo g. Zoran Kus, kar bo stroške za udeležbo močno zmanjšalo.

Ocena stroškov:

Stroške udeležbe slovenske delegacije na zasedanju komisije pokriva vsak organ za svoj del delegacije, ki predstavljajo strošek letalskih kart (Ljubljana – Frankfurt ali Koeln) ter strošek nočitve, kar v skupnem znesku predstavlja okrog 5.500 EUR.